

ALGUNS EPÍGRAFS SOBRE TENDRESA I SEXUALITAT A AMORIS LAETITIA

CAPÍTOL PRIMER: A LA LLUM DE LA PARAULA

Tu i la teva esposa

13. ... «S'unirà a la seva esposa, i ells dos formen una sola carn» (Mt 19,5; cf. Gn 2,24). El verb «unir-se» en l'original hebreu indica una estreta sintonia, una adhesió física i interior, fins al punt que s'utilitza per descriure la unió amb Déu: «La meva ànima s'ha enamorat de tu» (Sl 63,9), canta l'orant. S'evoca així la unió matrimonial no sols en la seva dimensió sexual i corpòria sinó també en la seva donació voluntària d'amor. El fruit d'aquesta unió és «ser una sola carn», ja sigui en l'abraçada física, ja sigui en la unió dels cors i de les vides i, potser, en el fill que naixerà dels dos, el qual portarà en ell, unint no sols genèticament sinó també espiritualment, les dues «carns».

La tendresa de l'abraçada

28. A l'horitzó de l'amor, central en l'experiència cristiana del matrimoni i de la família, ressalta també una altra virtut, més aviat ignorada en aquests temps de relacions frenètiques i superficials: la tendresa...

CAPÍTOL TERCER: LA MIRADA POSADA EN JESÚS: VOCACIÓ DE LA FAMÍLIA

60. ...Aquí citaré diversos aportacions presentades pels Pares sinodals en les seves consideracions sobre la llum que ens ofereix la fe. Ells van partir de la mirada de Jesús i van indicar que Ell «va mirar les dones i els homes amb els quals es va trobar amb amor i tendresa, acompanyant els seus passos amb veritat, paciència i misericòrdia, en anunciar-los les exigències del Regne de Déu». Així també, el Senyor ens acompanya avui en el nostre interès per viure i transmetre l'Evangeli de la família..

Jesús recupera i porta a la seva plenitud el projecte diví

61. ...el Nou Testament ensenya que «tot el que Déu ha creat és bo; no s'ha de rebutjar res» (1Tm 4,4). El matrimoni és un «do» del Senyor (cf. 1Co 7,7). Alhora, a causa d'aquesta valoració positiva, es posa un fort èmfasi a tenir cura aquest do diví: «Que tothom honori el matrimoni, i guardi immaculada la vida conjugal» (He 13,4). Aquest regal de Déu inclou la sexualitat: «No us refuseu l'un a l'altre» (1Co 7,5).

El sagrament del matrimoni

74. La unió sexual, viscuda de manera humana i santificada pel sagrament, és al seu torn camí de creixement en la vida de la gràcia per als esposos...

Transmissió de la vida i educació del fills

80. El matrimoni és en primer lloc una «íntima comunitat conjugal de vida i amor», que constitueix un bé per als mateixos esposos, i la sexualitat «està ordenada a l'amor conjugal de l'home i de la dona»...

CAPÍTOL QUART: L'AMOR EN EL MATRIMONI

Créixer en la caritat conjugal

120. L'himne de sant Pau, que hem recorregut, ens permet donar pas a la caritat conjugal. És l'amor que uneix els esposos, santifica, enriqueix i il·luminat per la gràcia del sagrament del matrimoni. És una «unió afectiva», espiritual i oblativa, però que recull en si la tendresa de l'amistat i la passió eròtica, encara que és capaç de subsistir tot i que els sentiments i la passió es debiliten...

Tota la vida, tot en comú

123. Després de l'amor que ens uneix a Déu, l'amor conjugal és la «màxima amistat». És una unió que té totes les característiques d'una bona amistat: recerca del bé de l'altre, reciprocitat, intimitat, tendresa, estabilitat, i una semblança entre els amics que es va construint amb la vida compartida...

125. El matrimoni, a més, és una amistat que inclou les notes pròpies de la passió, però orientada sempre a una unió cada vegada més ferma i intensa...

Es comparteix tot, àdhuc la sexualitat, sempre amb el respecte recíproc...

Alegria i bellesa

127. ...La tendresa, en canvi, és una manifestació d'aquest amor que s'allibera del desig de la possessió egoista. Ens porta a vibrar davant d'una persona amb un immens respecte i amb un cert temor de fer-li mal o de llevar-li la seva llibertat. L'amor a l'altre implica aquest gust de contemplar i de valorar allò que és bell i sagrat del seu ésser personal, que existeix més enllà de les meves necessitats. Això em permet buscar el seu bé...

El món de les emocions

146. ...L'amor matrimonial porta a procurar que tota la vida emotiva esdevingui un bé per a la família i estigui al servei de la vida en comú. La maduresa arriba a una família quan la vida emotiva dels seus membres es transforma en una sensibilitat que no domina ni enfosqueix les grans opcions i els valors sinó que respecta la llibertat de cadascú,¹⁴¹ brolla d'ella, l'enriqueix, l'embelleix i la fa més harmoniosa per al bé de tots.

Déu estima el goig dels seu fills

149. Alguns corrents espirituals insisteixen a eliminar el desig per alliberar-se del dolor. Però nosaltres creiem que Déu estima el goig de l'ésser humà, que ell va crear-ho tot «perquè en fruïm» (1Tm 6,17). Deixem brollar l'alegria davant la seva tendresa quan ens proposa: «Fill, tracta't bé [...] No et privis de passar un dia feliç» (Sir 14,11.14). Un matrimoni també respon a la voluntat de Déu seguint aquesta invitació bíblica: «Alegra't en el dia feliç» (Qoh 7,14). La qüestió és tenir la llibertat per acceptar que el

plaer trobi altres formes d'expressió en els diferents moments de la vida, d'acord amb les necessitats de l'amor mutu. En aquest sentit, es pot acollir la proposta d'alguns mestres orientals que insisteixen a ampliar la consciència, per no quedar presos en una experiència molt limitada que ens tanqui les perspectives. Aquesta ampliació de la consciència no és la negació o la destrucció del desig sinó la seva dilatació i el seu perfeccionament.

Dimensió eròtica de l'amor

150. Tot això ens porta a parlar de la vida sexual del matrimoni. Déu mateix va crear la sexualitat, que és un regal meravellós per a les seves criatures. Quan se la conrea i s'evita el seu descontrol, és per impedir que es produeixi l'«empobriment d'un valor autèntic». Sant Joan Pau II va rebutjar que l'ensenyament de l'Església porti a «una negació del valor del sexe humà», o que simplement el toleri «per la necessitat mateixa de la procreació». La necessitat sexual dels esposos no és objecte de menyspreu, i «no es tracta de cap manera de posar en qüestió aquesta necessitat».

151. ...En aquest context, l'erotisme apareix com a manifestació específicament humana de la sexualitat...

El més sa erotisme, tot i que està unit a una recerca de plaer, suposa l'admiració, i per això pot humanitzar els impulsos.

152. Llavors, de cap manera no podem entendre la dimensió eròtica de l'amor com un mal permès o com un pes a tolerar pel bé de la família, sinó com a do de Déu que embelleix el trobament dels esposos. Essent una passió sublimada per un amor que admira la dignitat de l'altre, esdevé una «plena i netíssima afirmació amorosa», que ens mostra de quina meravelles és capaç el cor humà i així, per un moment, «se sent que l'existència humana ha estat un èxit».

Violència i manipulació

154. ...sant Pau exhortava: «Que ningú no perjudiqui els altres germans ni s'aprofiti d'ells» (1Te 4,6). Si bé ell escrivia en una època en què dominava una cultura patriarcal, on la dona es considerava un ésser completament subordinat a l'home, va ensenyar tanmateix que la sexualitat ha de ser una qüestió de conversa entre els cònjuges...

156. ...La sexualitat està de manera inseparable al servei d'aquesta amistat conjugal, perquè s'orienta a procurar que l'altre visqui en plenitud.

La transformació de l'amor

163. La prolongació de la vida fa que es produeixi alguna cosa que no era comuna en altres temps: la relació íntima i la pertinença mútua s'han de conservar per quatre, cinc o sis dècades, i això comporta la necessitat de tornar a escollir-se una i una altra vegada...

164. ...Reafirma la seva decisió de pertànyer-li, la torna a triar, i expressa aquesta elecció en una proximitat fidel i carregada de tendresa...

CAPÍTOL CINQUÈ: L'AMOR QUE ESDEVÉ FECUND

L'amor en l'espera pròpia de l'embaràs

170. ...L'amor dels pares és instrument de l'amor del Pare Déu que espera amb tendresa el naixement de tot infant, l'accepta sense condicions i l'acull gratuïtament..

Amor de mare i de pare

175. La mare, que empara l'infant amb la seva tendresa i la seva compassió, l'ajuda a despertar la confiança, a experimentar que el món és un lloc bo que el rep, i això permet desenvolupar una autoestima que afavoreix la capacitat d'intimitat i l'empatia...

CAPÍTOL SISÈ: ALGUNES PERSPECTIVES PASTORALS

Algunes situacions complexes

250. ...Amb els Pares sinodals, he pres en consideració la situació de les famílies que viuen l'experiència de tenir en el seu si persones amb tendències homosexuals, una experiència gens fàcil ni per als pares ni per als seus fills. Per això, desitgem abans de res reiterar que tota persona, independentment de la seva tendència sexual, ha de ser respectada en la seva dignitat i acollida amb respecte, procurant evitar «tot signe de discriminació injusta»...

CAPÍTOL SETÈ: ENFORTIR L'EDUCACIO DEL FILLS

Sí a la educació sexual

280. El Concili Vaticà II plantejava la necessitat d'«una positiva i prudent educació sexual» que arribi als infants i als adolescents «a mesura que avança la seva edat» i «tenint en compte el progrés de la psicologia, la pedagogia i la didàctica»...

281. ...«la necessitat d'un llenguatge nou i més adequat es presenta especialment en el moment de presentar als infants i els adolescents el tema de la sexualitat».

283. ...És important més aviat ensenyar-los un camí al voltant de les diverses expressions de l'amor, de la cura mútua, de la tendresa respectuosa, de la comunicació rica de sentit. Perquè tot això prepara per un do de si íntegre i generós que s'ha d'expressar, després d'un compromís públic, en el lliurament dels cossos. La unió sexual en el matrimoni apareixerà així com a signe d'un compromís totalitzant, enriquit per tot el camí previ.

CAPÍTOL NOVÈ: ESPIRITUALITAT MATRIMONIAL I FAMILIAR

Espiritualitat de la cura, del consol i de l'estímul

323. ...L'ésser estimat mereix tota l'atenció. Jesús era un model perquè, quan algú s'acostava a conversar amb ell, aturava la seva mirada, mirava amb amor (cf. Mc 10,21). Ningú no se sentia desatès en la seva presència, ja que les seves paraules i els seus gestos eren expressió d'aquesta pregunta: «Què vols que et faci?» (Mc 10,51). Això

es viu enmig de la vida quotidiana de la família. Hi recordem que aquesta persona que viu amb nosaltres ho mereix tot, ja que posseeix una dignitat infinita, essent objecte de l'amor immens del Pare. Així brolla la tendresa, capaç de «suscitar en l'altre la joia de sentir-se estimat. Aquesta s'expressa, en particular, en abocar-se amb atenció exquisida als límits de l'altre, especialment quan emergeixen de manera evident».